

Samenvatting podcasts VNG

Op de site van VNG invoering gemeentewet staan zeer informatieve podcasts die inzoomen op specifieke onderdelen waar de gemeenteraad mee te maken krijgt bij de invoering van de OW. Ten behoeve van de werkgroep Omgevingswet heb ik een selectie gemaakt en een korte samenvatting van de podcast opgeschreven. <https://vng.nl/artikelen/podcasts-omgevingswet>

1. Minimale eisen - 21 punten

- A. Raad moet budget regelen
- B. Raad moet gevallen aanwijzen waarbij participatie verplicht is
- C. Adviesrol van de raad om omgevingsplan
- D. Raad moet omgevingsvisie vaststellen per 2024; omgevingsvisie = keuzes maken
- E. Raad moet omgevingsplan vaststellen per 2029.
- F. Raad moet delegatie in omgevingsplan regelen
- G. Gemeente moet zich voorbereiden op grote dossiers
- H. Raad moet participatie regelen
- I. Raad moet leges model vaststellen
- J. Raad moet controlerol oppakken en checken of college voldoende vaart maakt met: 1. Uitwerken adviesrecht raad (estuurlijke afwegingsruimte van het college neemt toe tenzij de raad hiervoor anders regelt); 2. Raad moet beslissen over gevallen waarin langere procedure mogelijk is; 3. Participatie

2. Dienstverlening

Nieuwe OW regelt snellere vergunningverlening:

- korte procedure = 8 weken; deze termijn gaat gelden voor ALLE aanvragen, tenzij er een lijst is opgesteld van gevallen waarin verlengde procedure van toepassing kan zijn.
- Lange procedure = 26 weken.

Nieuwe OW voorziet in 1-loket waar men terecht kan

Nieuwe OW moet kloof tussen initiatiefnemer en alle ketenpartners wegnemen (gemeente, prov., waterschap, omgevingsdienst, etc.).

Minimale acties voor dienstverlening:

- aanvraag moet gemeente in ontvangst kunnen nemen via digitaal systeem DSO.
- aanvraag moet beoordeeld kunnen worden
- Inrichten van proces voor het verkennen van een initiatief. Dit houdt in inrichten van een omgevingstafel.
- raad moet vastleggen over welke initiatieven hij dwingend advies moet uitbrengen. Als dit dwingend adviesrecht niet is geregeld, kan college in alle buitenplanse afwijkingen zelf beslissen.
- Raad kan vooraf extra eisen voor participatie vastleggen

TIP voor raad op gebied van dienstverlening en OW: richt een werkgroep bestuurlijke vernieuwing in om naast minimale eisen tot innovatie te komen.

TIP voor raad: maak 1 lijst met: participatie, adviesrecht en participatie.

3. Adviesrecht (=nieuwe bevoegdheid van de raad)

Het dwingend adviesrecht is nieuw en moet feitelijk voor elkaar zijn als de wet van kracht wordt.

Raad moet een lijst vaststellen voor aanvragen/initiatieven waar "bindend advies" van de raad vereist is. Voor niet aangewezen gevallen vervalt het adviesrecht van de raad. Sterker nog als we het niet regelen bij invoering is het college niet langer verplicht gevallen voor te leggen. (Hier is geen overgangsregeling getroffen.) In de podcast wordt als voorbeeld gebruikt een carnavalswinkel:

- In de huidige situatie gaat de gemeenteraad over **alle** kostuums die in de winkel hangen **behalve** de drakenpakken. Dit is geregeld via een verklaring van geen bedenkingen.

Plat gezegd: als de raad het niet heeft geregeld gaat de raad erover.

- In de Omgevingswet gaat de raad over **geen enkel** kostuum, **behalve** de kostuums waarvoor de raad bindend adviesrecht heeft vastgelegd. De raad moet dus aangeven over welke kostuums hij advies wil geven, alle andere kostuums in de winkel vallen onder college.

Plat gezegd: als de raad het niet geregeld heeft gaat het college erover.

Hoe kom je tot een lijst voor bindend adviesrecht raad?

Stap 1. Inventarisatie van: afwijking bestemmingsplan, beheersverordeningen, inpassingsplannen, kruimelgevallen, postzegelbestemmingsplannen en lijst v.v.g.b.

Stap 2. Evalueer deze, schoon op en vul aan.

Stap 3. Stel een lijst vast van gevallen waarvoor adviesrecht van de raad nodig is bij het verlenen van omgevingsvergunning om af te wijken van bestemmingsplan. In hoeverre is dit advies bindend? Het moet gezien worden als verzwaard advies. Bij onthouden van de vergunning moet B&W dit doen met advies van gemeenteraad.

4. Participatie

Participatie in de zin van de OW gaat niet over rechtsbescherming of over draagvlak.

Nieuw in de OW is dat de raad moet vastleggen hoe participatie moet verlopen.

A. Kaderstellend principe = verplichting tot participatie bij buitenplanse afwijkingen. Kortom de raad stelt vooraf een lijst op waarvoor participatie nodig is.

B. Participatiebeleid is verplicht. De uitwerking in regels en/of kaders is niet door de wetgever vastgelegd. Het vast te stellen participatiebeleid is vormvrij. Raad mag de initiatiefnemer niet verhinderen om een eigen participatievorm te kiezen. Raad mag wel aangeven dat er een participatietraject moet zijn, met inspirerende voorbeelden.

5. Vergunningverlening

Kaders voor vergunningverlening vaststellen door raad

Uitvoering door College.

Analyseer de bruidschat en bepaal waar het nodig is om iets te doen/te regelen. Ga vooral iets doen op gebieden waar het gaat knellen (onderzoek dit goed vooraf).

Tips voor de raad:

- Implementatie: investeer in toepasbare regels, volg het "Ja, als .."-principe.
- Samenwerking: onderzoek de samenwerking met de omgevingsdiensten. Samenwerking kan leiden tot efficiënter werken.
- Uitvoerbaarheid: zorg voor uitvoerbare regels. Onderzoek waar het mogelijk gaat knellen en stel daar regels voor op.

6. Omgevingswet structurele effecten

OW raakt gemeentes t.a.v. Uitkering gemeentefonds, leges, werk en bedrijfsvoering.

Effect voor begrotingsjaar 2022:

- implementatiekosten. Deze investeringskosten lopen door tot 2029, of zolang de gemeente er over doet om de implementatie af te ronden.
- Transformatiefase en frictiekosten. Er zal een dubbeling van werkzaamheden zijn. De organisatie moet leren werken met de OW. Maar er zijn ook nieuwe kansen en nieuwe legesvormen.
- Structurele kosten OW starten al in 2022.

7. **Omgevingsdiensten**

Omgevingsdiensten zijn feitelijk onderdeel van de gemeentelijke organisatie. Goed overleg over gezamenlijke invoering OW moet leiden tot beleidsmatige keuzes die passen en zal leiden tot een begroting die daar op is afgestemd.

Gemeente werkt samen met omgevingsdiensten:

- DSO digitaal stelsel, moet er zijn vanaf dag 1 om goed te kunnen samenwerken.
- Werkprocessen moeten worden afgestemd.
- Omgevingstafels moeten worden ingericht.

Er zijn nog meer podcasts. De podcasts die ik heb uitgewerkt bevatten basis informatie. Smaakt het naar meer, surf dan naar de VNG postcasts, zet je oordopjes op en laat je meenemen door Pascale Georgopoulou

Ina Schutte
(iPad)